

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1337/12-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení:	Základní škola Pardubice – Ohrazenice, Trnovská 159
Sídlo:	Trnovská 159, 533 53 Pardubice – Ohrazenice
IČO:	48 161 241
Identifikátor:	600 096 181
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Bc. Františkem Stejskalem, ředitelem
Zřizovatel:	Statutární město Pardubice
Místo inspekční činnosti:	Trnovská 159 a 212, Arbesova 158, 533 53 Pardubice – Ohrazenice
Termín inspekční činnosti:	11. až 14. 12. 2012

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost vykonávaná podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená na:

- zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou,
- zjišťování a hodnocení souladu školních vzdělávacích programů (dále jen ŠVP) pro základní a zájmové vzdělávání s právními předpisy, včetně souladu školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP ZV).

Posuzované období – školní roky 2011/2012 a 2012/2013 do data inspekční činnosti.

Aktuální stav školy

Základní škola Pardubice – Ohrazenice, Trnovská 159 (dále škola) vykonává činnost základní školy s prvním až devátým ročníkem (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD) a školní jídelny (dále ŠJ). Škola má kromě hlavní budovy další odloučená pracoviště na dvou adresách (budovu bývalých jeslí v Arbesově ulici 158 využívají ŠD, ŠJ a dvě třídy ZŠ,

v ulici Trnovská 212 je tělocvična). Ke dni inspekce se ve 12 třídách vzdělávali 262 žáci, poslední roky je mírně stoupající trend. Celkem 94 žáci dojíždějí z 15 okolních obcí (hlavně z důvodu zaměření na fotbal). Naplněnost školy vzhledem ke stanovenému maximálnímu počtu (450 žáků) se pohybuje kolem 60 %. Ve ŠD s kapacitou 100 žáků fungují dvě oddělení s 58 zapsanými žáky. Stravování žáků a pracovníků školy zajišťuje ŠJ s kapacitou 400 jídel.

Ve školním roce 2012/2013 je výuka ve všech ročnících vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZŠ). Činnosti školského zařízení jsou organizovány podle Školního vzdělávacího programu školní družiny (dále ŠVP ŠD). Škola je ve vybraných třídách zaměřena na rozvoj sportovních dispozic žáků.

Od poslední inspekční návštěvy škola pokračovala v dosahování dobrých sportovních výsledků v soutěžích, zapojila se do podávání grantů. Stagnovala údržba hlavní budovy, výraznější obnova materiálně technického vybavení školy se rozbíhá.

Další informace lze zjistit na stránkách školy: www.zsohrazenice.cz.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o své vzdělávací nabídce způsobem dostupným široké veřejnosti. Svoji činnost prezentuje na školních webových stránkách, prostřednictvím místního tisku, včetně inzerce (zápis do prvního ročníku, výběr do sportovních tříd), vydává informační zpravodaj pro rodiče. Při přijímacím řízení ředitel postupuje ve shodě s platnými právními předpisy, prvky diskriminace nebyly zjištěny, dosud nedošlo k odmítnutí žáků. Zápisu každoročně předcházejí *Dny otevřených dveří*, které využívají hlavně zákonní zástupci budoucích žáků a spádové mateřské školy.

Škola zajišťuje pomoc žákům při změně vzdělávacího programu, přijímá opatření k odstranění zdravotních bariér ve vzdělávání. Ustavená výchovná poradkyně má vzdělání speciálního pedagoga, absolvovala studium pro výchovné poradce. Její celoroční plán práce vytyčuje hlavní úkoly pro oblast profesní orientace i speciálně pedagogickou. Škola aktuálně identifikuje celkem 43 žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), z toho počtu devět je vzděláváno podle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP), se třemi z nich pracuje asistentka pedagoga. IVP jsou podle potřeby aktualizovány, vyučující o změnách informováni. Funkční je spolupráce se zákonnými zástupci, kteří využívají konzultační hodiny výchovné poradkyně. Aktivně funguje sedm dyslektických asistentek z řad učitelek, které se žákům se SVP věnují v době mimo vyučování. Přínosná je spolupráce se školní psychologkou, která ve škole působí jedenkrát týdně. V součinnosti se školním metodikem také částečně zajišťuje prevenci rizikového chování. Předcházení sociálně patologickým jevům je věnována náležitá pozornost. Škola v této oblasti spolupracuje s Policií ČR, krajskou hygienickou stanicí, střední zdravotnickou školou. Pořádá besedy pro žáky (kriminalita mládeže, protidrogové programy), účastní se každoročního projektu *Hrou proti AIDS*, žáci navštěvují divadelní představení (např. *Memento*). Další prevence je zaměřena na záškoláctví, na druhém stupni je aktuální problematika stmelování kolektivu ve sportovních třídách.

Škola naplňuje učební plány podle schváleného ŠVP ZŠ. Vzdělávací cíle sledovaných vyučovacích hodin byly voleny přiměřeně k věku žáků i aktuálnímu složení třídy, formy vzdělávání převážně zvyšovaly aktivitu žáků. Sledovaná výuka byla promyšlená, až

na výjimky smysluplná a efektivní. V hospitovaných hodinách na prvním stupni učitelé často používali pestré metody a formy práce, podporovali rozvoj osobnosti žáků, zařazovali aktivizující činnosti. K upevnění učiva využívali okamžitou zpětnou vazbu, většinou nechybělo závěrečné shrnutí hodiny. Se žáky se SVP pracovali individuálně, přínosná byla péče asistentky pedagoga. V jedné z hodin byla patrná stresující atmosféra s absencí motivace žáků a vytváření kladného přístupu k předmětu. Výuka na druhém stupni měla rozdílnou úroveň. V některých hodinách byly zaznamenány činnostní a kooperativní formy práce s využitím vhodných motivačních prvků, v jiných převažovala klasická frontální výuka s převahou aktivit učitele. Účinnost použitých metod občas zvyšovaly praktické příklady ze života a mezipředmětové souvislosti (např. v rámci rozvoje matematických kompetencí). Při výuce informatiky v neděleném devátém ročníku pracovali někteří žáci ve dvojicích u jednoho počítače, což snižovalo efektivitu jejich činnosti, přestože se vyučující snažil o jejich prostřídání. V několika sledovaných hodinách byli žáci vedeni ke vzájemnému hodnocení a posilování sebedůvěry ve vlastní schopnosti, v několika bylo naopak zřejmé výrazně dominantní postavení učitelů (v oblasti komunikace i hodnocení).

Škola podporuje rozvoj funkčních gramotností žáků. Žáci jsou zvláště na prvním stupni cíleně vedeni ke čtenářství (ve vyučovacích hodinách, při návštěvách knihovny, akcemi *Čtení pomáhá*, *Pasování na čtenáře*). V řadě hodin byly rozvíjeny sociální a komunikativní dovednosti žáků uplatněním možností pro vyjádření a formulování vlastních názorů a postojů.

Výsledky vzdělávání učitelé průběžně sledují a vyhodnocují při pedagogických radách. V rámci porovnávání výsledků jsou zadávány v profilových předmětech stejné srovnávací práce, výsledky hodnotí učitelé v příslušných metodických sdruženích. V uplynulém školním roce dosáhli žáci devátého ročníku v komerčních srovnávacích testech nadprůměrných výsledků v anglickém jazyce. Ve školním roce 2011/2012 téměř 40 % z celkového počtu žáků prospělo s vyznamenáním, pět žáků neprospělo. Na jednoho žáka připadlo v průměru 139 zameškaných omluvených hodin. Neomluvená absence ve školním roce 2011/2012 činila celkem 122 hodin, jednalo se o selhání dvou žáků. Sedm snížených známek z chování bylo uděleno hlavně za neomluvené hodiny a opakovaná porušení školního řádu.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Realizovaný ŠVP ZŠ je zpracován v návaznosti na RVP ZV. Škola se profiluje směrem k intenzivnímu, všestrannému sportovnímu zaměření, v rámci projektu MŠMT je zapojena v programu *Intenzifikace činnosti sportovních tříd na ZŠ*. Od září školního roku 2000/2001 jsou v ZŠ otevírány třídy se zaměřením na fotbal jako pokračování vzdělávacího programu *Výchova ke zdravému životnímu stylu*. Od pátého ročníku se mohou sportovně nadaní žáci vzdělávat ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy, od prvního ročníku je nabízen nepovinný předmět sportovní příprava. Způsob vzdělávání má svým pojetím zajistit, aby se každé dítě prostřednictvím výuky optimálně vyvíjelo v souladu s individuálními předpoklady pro vzdělání. Učební plán ŠVP ZŠ je od data vydání nezměněn. Dodatky pouze upřesnily probírané učivo, případně reflektovaly změny v naplňování průřezových témat. Došlo k rozšíření nabídky povinně volitelných předmětů a k doplnění témat z etiky

a finanční gramotnosti. Hodiny disponibilní časové dotace posilují na prvním stupni hlavně výuku českého jazyka, matematiky a tělesné výchovy, na druhém stupni většinu vzdělávacích oblastí. Formou volitelných předmětů je realizováno 14 hodin. Množství žáků navštěvuje keramický kroužek, o další nabídku zájmových kroužků, které jsou rodiči placeny, nebyl dle vyjádření ředitele zájem. V uzavřeném školním roce 2011/2012 nebylo průkazně doloženo (zázpisy v třídních knihách ani jinou dokumentací) plné probrání učiva vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* (tematické okruhy *Příprava pokrmů*, *Pěstivelské práce*). V průběhu inspekční činnosti byly v souvislosti s absencí cvičné školní kuchyně provedeny drobné korekce osnov. ŠVP ŠD odpovídá právním předpisům, jeho obsah je v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona. V rámci činnosti ŠD probíhá pestrá nabídka zájmových kroužků (zumba, pěvecký, vaření, keramika, deskové hry, sportovní příprava), kterou využívají žáci prvního stupně.

Organizační struktura školy podporuje koncepční záměry, odpovídá velikosti a danému typu zařízení. Na oblasti řízení se kromě ředitele spolupodílejí zástupkyně ředitele a ekonomka školy. Ředitel splňuje požadavky pro výkon funkce, plní právní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona, školu vede třináctý rok. Vnitřní přenos informací je funkční, učitelé jsou informováni při poradách, aktuálně prostřednictvím schránek ve sborovně, osobními kontakty či elektronickou poštou. Pedagogické rady jsou svolávány pravidelně ve čtvrtletích, podle vedených zápisů projednávají všechny zásadní organizační záležitosti. Škola pravdivě vykazuje údaje o své činnosti, školní matrika je vedena v listinné i v elektronické podobě, je průběžně aktualizovaná.

Personální obsazení umožňuje plnit cíle školních vzdělávacích programů. V ZŠ pracuje celkem 19 pedagogických pracovníků a jedna asistentka pedagoga, činnosti ŠD zajišťují dvě kvalifikované vychovatelky. Pedagogický sbor je poměrně stabilizovaný, jeho věkové složení je různorodé (tři začínající, jedna v důchodovém věku), věkový průměr sboru je kolem 40 let. Aprobovanost na prvním stupni a ve ŠD je stoprocentní, na druhém se pohybuje kolem 85 %. Kvalifikační předpoklady nesplňují dva učitelé druhého stupně (absolventi vysoké školy bez uzavření státní závěrečné zkoušky). Škola vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). Má zpracovaný *Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků*, který vytyčuje dlouhodobé cíle školy směřované k plné kvalifikovanosti pedagogického sboru, konkretizuje vzdělávání řídicích pracovníků, zabývá se oblastmi dalšího rozvoje jednotlivých pedagogů. Plán je v průběhu roku aktualizován podle nabídek vzdělávacích institucí a možností školy. Řada akcí byla hrazena z projektů evropských sociálních fondů v rámci partnerství. Podle přehledu uskutečněného DVPP za školní rok 2011/2012 se učitelé vzdělávali hlavně v oblastech prevence, výchovného poradenství, zdravého životního stylu. Řadu vzdělávacích akcí absolvovalo vedení školy (kvalita řízení, novela právních předpisů, instruktor lyžování, pracovní právo, nácvik sociálních dovedností, rozvoj komunikačních a sociálních kompetencí), což odčerpalo dvě třetiny finančních prostředků na vzdělávání. V rámci projektu *EU peníze školám* proběhlo vzdělávání ke čtenářské a přírodovědné gramotnosti.

Prostorové a materiálně technické podmínky školy umožňují realizaci školních vzdělávacích programů. Pro svoji činnost využívá celkem tři budovy. V hlavní z nich je umístěno deset kmenových učeben (třetí až devátý ročník), odborné učebny (např. pro přírodovědné předměty, výtvarnou výchovu, výuku jazyků, školní cvičná dílna). Školní knihovnu žáci využívají v době velké přestávky a při výuce literární výchovy, soubory

knih slouží hlavně pro mimoškolní četbu. První a druhá třída sdílí společné prostory se ŠD v budově odloučeného pracoviště, kde je umístěna i ŠJ. U této budovy mají žáci k dispozici prostornou školní zahradu s relaxačními prvky. K výuce tělesné výchovy slouží samostatná budova školní tělocvičny, školní asfaltové hřiště a další vybavená hřiště, která jsou v majetku fotbalového klubu. Probíhá postupná obnova školního nábytku, sdílení informací umožňuje kromě počítačové techniky i využití několika televizorů s velkou obrazovkou. Stav odborných učeben (např. chemie), sociálních zařízení, šaten neodpovídá současným požadavkům. Okna a podlahové krytiny v některých učebnách jsou na hranici bezpečnosti, ve skluzu je průběžná údržba (např. poškozené omítky, nátěry). V suterénu hlavní budovy je problémem vysoká hladina spodní vody. Tato budova je od roku výstavby (1953) v původním stavu. Podle vyjádření ředitele školy její rekonstrukci komplikují nevyjasněné majetkové vztahy s pozemky kolem ní, pro příští rok je schválena alespoň přestavba tělocvičny.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu a provozní dotace od zřizovatele umožňují škole realizaci vzdělávání. Další prostředky škola získává z pronájmu tělocvičny. Obnova učebních pomůcek byla v posledních letech minimální, značné prostředky rozpočtu odčerpalo řešení provozních havárií. Projekt *EU peníze školám* byl zaměřen hlavně na inovace v oblasti výuky informačních a komunikačních technologií a přírodních věd. Účast v dalších projektech *Evropských sociálních fondů (Podpora inkluzivního vzdělávání, Podpora technického vzdělávání, Volba povolání)* umožňuje obohacovat výuku exkurzemi žáků. Ekonomickou nevýhodou současného období školy je nižší naplnění některých tříd (např. osm žáků ve třetím ročníku).

Spolupráce se zákonnými zástupci je funkční, škola usiluje o vstřícnou komunikaci s nimi. Je ustaveno Sdružení rodičů a přátel školy (SRPŠ), které zprostředkovává kontakt zákonných zástupců jednotlivých tříd, pomáhá při akcích školy, každoročně pořádá ples. Při škole aktivně funguje školská rada, která pracuje v souladu s požadavky legislativy. Je rozvíjena úzká spolupráce se *Sportovním centrem žáků a mládeže Pardubice*, která se spolupodílí na organizaci činnosti sportovních tříd, podporuje a rozvíjí mimoškolní činnost (fotbal, florbal, volejbal). Škola dále spolupracuje se základními školami v okolí (Opatovice, Lázně Bohdaneč, Polabiny III), s malotřídkou v Mikulovicích jsou pořádány společné zimní a letní školy v přírodě. Vzájemně přínosné jsou akce pro veřejnost (*Vánoční jarmark, Slavnosti jara, Dětský den, Závěrečná akademie*). Žáci se každoročně zapojují do řady vzdělávacích a sportovních soutěží, v nichž dosahují značných úspěchů (3. místo krajský matematický klokan, účast v krajském kole přírodovědné soutěže a zeměpisné olympiády). Předních umístění žáci školy dosáhli i v *Olympiádě žáků a mládeže Pardubického okresu a kraje*.

Závěry

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zařazením do rejstříku škol a školských zařízení, respektuje princip rovného přístupu ke vzdělávání. Identifikuje a eviduje žáky se SVP, vyučující s nimi pracují podle doporučení školských poradenských zařízení.

Školní vzdělávací programy jsou v souladu s právními předpisy, včetně souladu ŠVP ZŠ s RVP ZV, některá upřesnění byla provedena průběhu inspekční činnosti. Disponibilní časová dotace ŠVP ZŠ je účelně využita k posílení výuky povinných a povinně volitelných předmětů.

V průběhu vzdělávání byly většinou uplatňovány účinné pedagogické metody a přístupy, učitelé usilovali o rozvoj klíčových kompetencí žáků podle požadavků RVP ZV. V několika hodinách byla patrná malá aktivizace a motivace žáků. Výsledky vzdělávání se vyučující zabývají, individuálně řeší neúspěšnost žáků.

Personální předpoklady umožňují plnit vzdělávací cíle školních vzdělávacích programů. Pedagogický sbor je stabilizovaný, převážně kvalifikovaný. Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá, podporuje inovaci vzdělávání. Materiálně technické zázemí školy vykazuje rezervy, v hlavní budově je zřetelná absence průběžné údržby, aktuální je její rekonstrukce. Na hranici bezpečnosti je stav oken a podlahových krytin v některých učebnách.

Finanční předpoklady umožňují realizaci školních vzdělávacích programů, škola vhodně využívá i další získané prostředky.

Škola rozvíjí spolupráci se zákonnými zástupci žáků, zřizovatelem i dalšími partnery, žáci se úspěšně prezentují v soutěžích i na veřejnosti.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina, úplné znění, ze dne 29. 6. 2012
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 3 271/2007-21, ze dne 23. 2. 2007, s účinností od 1. 9. 2007 (obory vzdělání)
3. Jmenování do funkce ředitele ze dne 13. 6. 2012, s účinností od 1. 8. 2012
4. Koncepce rozvoje Základní školy Pardubice – Ohrazenice ze dne 29. 8. 2009
5. Plány činnosti předmětových komisí a metodických sdružení, školní rok 2012/2013
6. Plán práce školy a organizace školního roku, školní rok 2012/2013
7. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků ze dne 31. 8. 2012
8. Další vzdělávání učitelů, školní rok 2011/2012

9. Personální dokumentace včetně přehledu dokladů dalšího vzdělávání a osobního rozvoje pedagogických pracovníků
10. Rozhodnutí ředitele školy, školní rok 2012/2013
11. Školní matrika ZŠ, školní rok 2012/2013
12. Rozvrhy hodin 1. – 9. ročníku, školní rok 2012/2013
13. Třídní knihy 1. – 9. ročníku, školní roky 2011/2012, 2012/2013
14. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, čj. 94/2007, včetně přílohy Školní vzdělávací program pro školní družinu ze dne 27. 8. 2007, s účinností od 1. 9. 2007
15. Školní řád včetně Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků ze dne 27. 8. 2012, s účinností od 1. 9. 2012
16. Vnitřní řád školní družiny ze dne 28. 8. 2012, s účinností od 1. 9. 2012
17. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní roky 2011/2012, 2012/2013
18. Plán práce výchovného poradce, školní rok 2012/2013
19. Přehled žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2012/2013
20. Minimální program prevence sociálně patologických jevů a protidrogové prevence, školní rok 2012/2013
21. Program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty na školní rok 2012/2013
22. Zápisy z jednání školské rady, poslední ze dne 10. 10. 2012
23. Zápisy z pedagogických rad ZŠ, školní roky 2011/2012, 2012/2013
24. Materiály k bezpečnosti práce a ochraně zdraví
25. Složka zpracovaných projektů ve školním roce 2012/2013
26. Inspekční zpráva ČŠI, čj. ČŠI 404/06-10, ze dne 18. 12. 2006

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu nebo na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 10. 1. 2013

(razítko)

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka

Hunalová, v. r.

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor

J. Loučka, v. r.

Datum a podpis ředitele potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Pardubicích dne 18. 1. 2013

(razítko)

Mgr. Bc. František Stejskal, ředitel

Stejskal, v.r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.